

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11Csp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200560
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624200560.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 851 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 35 724 803, zast.: Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, 851 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, o zaplatenie 982,54 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 31.01.2024 sa žalobca: EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako právny nástupca BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA domáhal voči žalovanej zaplatenia dlžnej istiny vo výške 982,54 Eur s prísl. a náhrady trov konania titulom nesplatenia poskytnutých finančných prostriedkov žalovanou na základe Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere zo dňa 24.10.2017.

2. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 21.06.2023 medzi postupcom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní.

Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanou dňa 24.10.2017 Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť žalovanej spotrebiteľský úver vo forme úverového rámca 900,00 EUR a súčasne záväzok žalovanej vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Na základe Zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná porušila svoje povinnosti podľa zmluvy, preto postupca ku dňu 29.03.2022 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

Žalovaná po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nevykonala žiadne úhrady.

Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 982,54 EUR, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 893,97 EUR, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 82,85 EUR, z neuhradeného poistenia splátok vo výške 5,72 EUR, z neuhradených poplatkov vo výške 0,00 EUR a z neuhradených nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 0,00 EUR.

Žalobca si na základe vykonaných úhrad žalovanej vyčíslil riadny úrok z istiny po zosplatnení vo výške 24,00 % ročne zo sumy 893,97 Eur od 30.03.2022 do zaplatenia a úrok z omeškania po zosplatnení vo výške 5,00 % ročne zo sumy 893,97 Eur od 30.03.2022 do zaplatenia.

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu: Zmluvu o revolvingovom spotrebnom úvere a vydaní kreditnej karty, Výpis z úverového účtu žalovanej, Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s potvrdením o doručení, výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 03.01.2022.

4. Súd výzvou zo dňa 26.02.2024 žiadal žalobcu o preukázanie doručenia výzvy banky žalovanému na zaplatenie pohľadávky pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách, označenie splátky, pre ktorú pristúpil jeho právny predchodca k zosplateniu úveru a zaslanie dokladov a výstupov z registrov, ktorými overoval jeho právny predchodca bonitu žalovaného.

Podaním zo dňa 13.03.2024 žalobca súdu uviedol, že v posudzovanom prípade nebol povinný dodržať postup podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže sa jedná o revolvingový úver, napriek tomu z dôvodu právnej istoty poukázal na výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 03.01.2022 spolu s podacím hárkom. K ukončeniu zmluvného vzťahu došlo podľa žalobcu na základe podania zo dňa 30.03.2022 a zosplatenie úveru považuje zároveň aj za výzvu podľa § 92 ods. 8 ZoB.

5. Žalovanej súd doručil žalobu spolu s procesnou výzvou na adresu vedenú v REGOB, ktorú prevzala dňa 25.03.2024. Žalovaná sa k žalobe v súdom stanovenej lehote nevyjadřila, ani nenavrhol vykonať žiadne dôkazy.

Skutkovým základom pre rozhodnutie súdu sa tak stali skutočnosti tvrdené žalobcom a ním predložené listinné dôkazy.

6. Podľa § 297 písm.b) CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

7. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

9. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.05.2024 o 10.00 hod. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v zákonnej lehote. Strany sporu ani ich zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

11. Dňa 24.10.2017 uzatvorila žalovaná v právnom postavení dlžníka s právnym predchodcom žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej revolvingový spotrebiteľský úver vo výške úverového rámca do 5.000,- Eur, aktuálnou výškou úverového rámca 900,- Eur, s výškou úrokovej sadzby: 24,00 % p.a, s poplatkom za poistenie: 5,29 %, s RPMN: 26,81 %, s výškou mesačnej splátky min. 3% z aktuálnej výšky úverového rámca, so splatnosťou 10. deň v mesiaci. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú.

12. Písomným upozornením: „Výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru“ zo dňa 03.01.2022 právny predchodca žalobcu oznamuje žalovanej, že eviduje voči nej pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 54,00 Eur. Zároveň upozorňuje žalovanú aj na možnosť zosplatenia úveru v prípade, ak nedôjde k okamžitej úhrade omeškaných mesačných splátok.

Priloženou fotokópiu podacieho hárku žalobca súdu preukázal, že uvedená výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej (č.l. 38 spisu).

13. Písomným podaním: „ Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru - predžalobná výzva“ zo dňa 30.03.2022, právny predchodca žalobcu oznamuje žalovanej vyhlásenie predčasnej splatnosti

úveru vrátane príslušenstva k 29.03.2022 a vyzýva ju na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom.

Žalobca k uvedenej výzve priložil aj ftk. doručenky z ktorej vyplýva, že si žalovaná listinu prevzala dňa 04.04.2022 (čl. 36 spisu).

14. Z prehľadu splátok a úhrad žalovanej súd zisťuje, že žalovaná k 10.03.2022 celkovo čerpala úver v sume 982,54 Eur, jednotlivé splátky úveru splácala nepravidelne, pričom poslednú splátku pred zosplatením uhradila dňa 15.11.2021. Po zosplatení úveru, t.j. po 29.03.2022 žalovaná žiadnu splátku neuhradila.

15. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA ako postupcom a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako postupníkom zo dňa 21.06.2023 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu.

16. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), účinný ku dňu 01.12.2018, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

18. Podľa § 92 ods.8 zákona 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre prevod práv banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorá je veriteľom, v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo pre prevod nesplácanej zmluvy o úvere podľa osobitného predpisu,86aba) pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok je zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko z obsahu zmluvy vyplýva, že pôvodný veriteľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojho predmetu podnikania a žalovaná uzavrela zmluvu ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ani v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, a teda ide o spotrebiteľský úver, ktorý spĺňa definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle ustanovenia § 2 písm.a) a b) zákona č. 129/2010 Zb.z., a uzavretá zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm.d) citovaného zákona, preto úver ňou poskytnutý je

nutné považovať za spotrebiteľský úver. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy je v danom prípade potrebné aplikovať nielen ustanovenia zákona č. 129/2010 Zb.z. , ale aj ustanovenia občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkov je spotrebiteľ, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 2 prvej vety Občianskeho zákonníka.

22. Vzťah medzi žalobcom a žalovanou vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to Zákomom o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom lex specialis. Keďže k postúpeniu pohľadávky v danej veci došlo medzi bankou a nebankovým subjektom, okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka (§ 524 a nasl.), je potrebné zohľadniť aj túto špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky, zakotvenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.z o bankách.. Toto ustanovenie totiž sprísňuje zákonné predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky z dôvodu, že postúpením pohľadávky iným nebankovým subjektom už nad pohľadávkou nie je vždy zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky v priebehu trvania úverového vzťahu.

V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu aj z úradnej povinnosti, pričom dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to bez ohľadu na to, či spotrebiteľ tieto skutkové tvrdenia veriteľa popiera (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.10.2021, sp.zn. 4Cdo/162/2020).

23. Postúpenie pohľadávky (cesia) je všeobecne upravená v § 524 Občianskeho zákonníka a spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) vstúpi nový veriteľ (postupník) na základe zmluvy uzatvorenej medzi nimi. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stáva postupník a nadobúda pohľadávkou s príslušenstvom a právami ňou spojenými.

Aktívnu vecnú legitimitáciu žalobca v konaní preukazoval predložením Zmluvy o postúpení pohľadávok zo 21.06.2023 uzatvorenej medzi BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA a EOS KSI Slovensko, s.r.o.

24. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.z. o bankách, môže byť iba taká pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Tieto predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného teda vyplýva, že banka je oprávnená postúpiť peňažný záväzok až vtedy, ak je dlžník aktuálne napriek písomnej výzvy banky v omeškaní o viac ako 90 kalendárnych dní. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR sp.zn. 1Cdo/147/2017 z 24.04.2018, na ktoré nadväzuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017, kedy nerešpektovanie zákonnej úpravy § 92 ods. 8 zákona o bankách, má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom a spôsobuje nedostatok prechodu žalobou uplatneného práva na postupníka, a teda i nedostatok jeho aktívnej vecnej legitimitácie.

25. V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že 1. predpokladom platného postúpenia pohľadávky je splatnosť pohľadávky, či už v dôsledku konečnej splatnosti, alebo účinného zosplatnenia pohľadávky. Banka nemôže postúpiť nebanke živý úver, ale len pohľadávky z ukončeného úveru a zo živého úveru môže postúpiť len splátky, ktoré sú už splatnými. Z uvedeného dôvodu súd musel posúdiť, či banka zosplatnila úver v súlade so zákonom, nakoľko predmetná zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú.

26. Žalobca v konaní preukazoval účinnosť zosplatnenia úveru listinným dôkazom označeným ako „Výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru“ zo dňa 03.01.2022 a „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporné a žalovaná doručenie uvedených písomností ani nerozporovala.

27. Žalovaná mala uhradiť prvú splátku úveru dňa 10.11.2017 vo výške 27,- Eur (podľa prehľadu splátok) a ďalšie splátky vždy k 10.dňu v kalendárnom mesiaci.

K mimoriadnemu zosplatneniu úveru môže veriteľ pristúpiť po splnení zmluvných a zákonných podmienok tzn., že zosplatnenie úveru musí byť jednak dojednané v zmluve, resp. v obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy, a zároveň aj v súlade so zákonnými podmienkami.

Ak dlžník čerpá revolvingový úver, niet rozdielu v záväzku oproti klasickému úveru túto čerpanú časť s príslušenstvom vrátiť veriteľovi v splátkach. Ak je v úverovej zmluve stanovená povinnosť dlžníka čerpanú čiastku vracat' v mesačných splátkach s dohodnutým termínom splatnosti v tom ktorom mesiaci, ide o plnenie dlžníka v splátkach a na zosplatenie takéhoto úveru sa vzťahujú ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Zákon č. 129/2010 Z.z. nevyklučuje z uplatňovania podmienok na postúpenie pohľadávky podľa § 17 tohto zákona revolvingový úver (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/10/2023 zo dňa 16.08.2023).

28. Pôvodný žalobca predložením zmluvy o úvere (bod 7.1.) preukázal, že ako veriteľ bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, keď za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považovalo aj neuhradenie splatných peňažných záväzkov v termíne splatnosti a následne vyhlásiť úver za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorázovo pred termínom splatnosti.

Z výpisov účtu žalovanej vyplýva, že žalovaná pred zosplatením úveru uhradila jednotlivé splátky nepravidelne, čím sa dostala do omeškania so splácaním úveru, pričom poslednú splátku pred zosplatením uhradila dňa 15.11.2021. Do zosplatenia úveru, t.j. do 29.03.2022 žiadnu ďalšiu splátku neuhradila.

29. Zákonnou podmienkou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti je dodržanie postupu určeného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kedy veriteľ môže uplatniť svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Žalobca písomným podaním: „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 30.03.2022 oznámil žalovanej zosplatenie celého úveru k 29.03.2022 a zároveň ju požiadal o úhradu celého dlhu. Splnenie podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. doručenie výzvy dlžníkovi pred zosplatením úveru žalobca v konaní preukazoval „Výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 03.01.2022“.

30. Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že k zosplateniu úveru došlo postupom súladným s ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca súdu neuviedol, ktorá konkrétna splátka vyvolala zosplatenie úveru a táto informácia nevyplýva z podanej výzvy pred zosplatením, ani z oznámenia o zosplatení úveru, ak však súd vychádza z predložených listinných dôkazov (zmluva o úvere, výzva z 03.01.2022 a oznámenie o zosplat. úveru z 30.03.2022) pri splatnosti každej splátky: 10.deň v mesiaci a datovania výzvy pred zosplatením úveru z 03.01.2022, splátka ktorá vyvolala zosplatenie mohla byť najneskôr splátka z 10.12.2021. Práve s touto splátkou musel byť dlžník v omeškaní počas nasledujúcich troch mesiacov, t.j. počas mesiaca 1/2022, 2/2022, 3/2022 a až následne do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, t.j. do 10.04.2022 bol veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Pokiaľ veriteľ pristúpil k zosplateniu úveru dňom 30.03.2022, zosplatiť úver včas.

31. Pre vyhodnotenie platnosti zosplatenia úveru je potrebné zohľadniť okrem vyššie konštatovaného správneho postupu podľa § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ aj konanie veriteľa pred poskytnutím samotného úveru, či dostatočným spôsobom preveril schopnosť dlžníka splácať poskytnutý úver, teda jeho bonitu, nakoľko aj táto otázka je právne významná v súvislosti s platnosťou zosplatenia úveru.

32. Podľa § 7 ods.1 zákona 129/2010 Zb.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

33. Podľa § 7 ods.2 zákona 129/2010 Zb.z., spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.)

34. Podľa § 7 ods.16 zákona 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

35. Podľa § 7 ods.17 zákona 129/2010 Z.z., vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

36. Podľa § 11 ods.2 zákona 129/2010 Z.z, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

37. Cieľom ustanovenia § 7 a 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Zb.z. je efektívne zamedziť nekontrolovateľnému predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona č. 129/2010 Zb.z. zároveň vyplýva, že informácie potrebné pre rozhodnutie veriteľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má zabezpečovať sám, a to v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa tak vychádza nielen z informácií dodaných samotným spotrebiteľom, ale aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Jeho povinnosťou je takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný prijať a získať objektívny obraz o žiadateľov finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to nie len stranu príjmov, ale aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

38. Na výzvu súdu, žalobca uviedol, že proces overovania bonity prebehol v automatickom režime a existujúce záväzky overil dopytom do úverového registra dňa 24.10.2017, z ktorého je podľa žalobcu zrejme, že spotrebiteľ nemal v čase poskytnutia úveru žiadne existujúce záväzky (čl. 78 spisu) a príjem žalovanej overil dopytom v sociálnej poisťovni u zamestnávateľa Obec Čamovce vo výške 380,- Eur. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na fakt, že žalobca napriek výzve súdu nepredložil v konaní žiaden dôkaz o tom, že skutočne zisťoval výdavky žalovaného, overoval jeho príjem a stav, teda uvedené údaje neboli žiadnym spôsobom zo strany žalobcu verifikované potrebnými dokladmi, preto súd vyhodnocuje takéto tvrdenia bez ich podloženia relevantnými dokladmi za nedostatočné pre splnenie povinnosti skúmania bonity s odbornou starostlivosťou. Žalobca tak súdu nepredložil doklady, z ktorých by vyplývalo, že zisťoval u žalovaného jeho sociálnu situáciu, a to najmä výdavky na živobytie spočívajúce napr. v platbách za bývanie, za stravu, za telekomunikačné služby, za lieky a pod. Rovnako žalobca súdu nepredložil doklad o tom, že žalovaného pred poskytnutím úveru skutočne lustroval v niektorom z úverových registrov za účelom zistenia iných úverov a priebehu ich splácania a predloženie len akéhosi interného dotazníka tieto dôkazy nenahrádza.

39. Súd uzatvára, že poskytnutý úver v zmysle § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. nebolo možné platne predčasne zosplatiť postupom podľa § 53 ods.9 OZ a § 565 OZ a tento úver je zároveň bez úrokov a bez poplatkov. Predčasné zosplatenie úveru je teda neplatným právnym úkonom. Hrubé porušenie povinnosti odbornej starostlivosti umožňuje aplikáciu oboch zákonom predpokladaných sankcií na základe aplikácie pravidla „argumentum a maiori ad minus“ (od väčšieho k menšiemu; odsilnejšieho k slabšiemu – závažnejšie porušenie v sebe obsahuje aj porušenie menej závažné).

40. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Zb.z. o spotrebiteľských úveroch, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a
a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa}) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

41. Súd konštatuje, že k platnému zosplateniu úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo, čím nebola naplnená ani podmienka v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 ods. 2 o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu ani následný právny úkon, a to postúpenie pohľadávky nie je platným právnym úkonom, v dôsledku čoho žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu v konaní, nakoľko postúpenie je neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ.

42. Pre úplnosť súd dodáva, že druhou podmienkou podľa ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorá musí byť kumulatívne splnená pred postúpením pohľadávky je i zaslanie výzvy potom, čo je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní.

Na výzvu súdu žalobca v konaní uviedol, že za túto výzvu považuje výzvu zo dňa 30.03.2022 označenú ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (č.l. spisu 77).

Žalobca, ktorému bola pohľadávka bankou postúpená, je povinný tvrdiť aj preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku, a napriek tomu ostal dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie tejto podmienky je nevyhnutné, aby sa uvedená písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka.

Takouto výzvou však nemôže byť výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani samotné oznámenie o zosplatení úveru, hoci obsahuje aj výzvu na zaplatenie, ale predpokladá sa výlučná a samostatná písomná výzva banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku (rozhodnutie NS SR sp.zn. 2Cdo/266/2020 z 31.03.2022 a rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/75/2020 z 27.10.2022).

Hoci zákon o bankách nevyžaduje, aby banka presne citovala ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, ani povinnosť banky žalovaného upozorniť na možnosť postúpenia pohľadávky na iný subjekt, účelom tejto výzvy je práve ochrana klienta pred postúpením bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, preto je nevyhnutné, aby bol dlžník pred samotným postúpením opätovne na zaplatenie dlžnej čiastky bankou vyzvaný. Ide o minimálnu požiadavku na splnenie účelu uvedeného v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pričom táto výzva by mala nasledovať až po zosplatení predmetného úveru. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14CoCsp/12/2023 - 150 zo dňa 31.07.2023, v ktorom súd vychádzajúc z právnej úpravy ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ako aj teleologického výkladu tohto zákonného ustanovenia sledujúc účel a zmysel tejto právnej úpravy má za to, že pred samotným postúpením pohľadávky banky na iný subjekt zákonná úprava vyžaduje osobitnú a samostatnú písomnú výzvu banky, v ktorej banka v relevantnej časovej súvislosti pred samotným uskutočnením postúpenia pohľadávky klienta na iný subjekt, vyzve tohto klienta na eventuálne zaplatenie a splnenie si zameškaného záväzku voči banke s upozornením, že v súlade s dikciou ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách pokiaľ aj napriek tejto písomnej výzve banky zostane naďalej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného záväzku voči banke, môže banka využiť svoje oprávnenie a svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť aj inému subjektu bez súhlasu klienta. Práve takouto formou je ochrana klientov účinne nielen fiktívne zabezpečená.

Vo vyššie uvedenom rozhodnutí Krajský súd Banská Bystrica poukazuje okrem iného aj na to, že medzi výzvou, ktorú pre platné a účinné postúpenie pohľadávky nevyhnutne vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách a samotným postúpením pohľadávky banky na iného veriteľa nevyhnutne musí byť aj časová súvislosť, pričom táto podmienka nie je naplnená, ak od výzvy banky po postúpenie pohľadávky

uplynie značné obdobie.

V súdnom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky na základe Zmluvy zo dňa 21.06.2023, pričom k vyhláseniu predčasnej splatnosti dňa 29.03.2022. Pokiaľ banka pristúpi k postúpeniu svojej pohľadávky po viac ako roku od zosplatenia úveru, nemožno považovať výzvu obsiahnutú v oznámení o zosplatení úveru za výlučnú a samostatnú výzvu v časovej súvislosti s postúpením pohľadávky.

Súd teda uzatvára, že výzvu podľa § 53 ods. 9 OZ ani výzvu, ktorou došlo k zosplateniu úveru nemožno považovať za kvalifikovanú výzvu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách (obdobne rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 18.03.2021, sp.zn. 11CoCsp/3/2021, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 13.05.2021, sp.zn. 12CoCsp/36/2020 a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 31.07.2023, sp.zn. 14CoCsp/12/2023 - 150 a vyššie uvádzané rozhodnutia NS SR sp.zn. 2Cdo/266/2020 z 31.03.2022 a sp.zn. 4Cdo/75/2020 z 27.10.2022).

43. V dôsledku nepreukázania splnenia podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, (zosplatenie úveru resp. konečná splatnosť úveru + doručenie výzvy pred postúpením podľa § 92 ods. 8 prvej vety Zákona o bankách), samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa tejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na neplatnosť ktorej je povinný súd ex offio prihliadať, a to aj bez námietky žalovanej.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd uzatvára, že žalobu z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní spôsobenej neplatnosťou zmluvy o postúpení pohľadávky zamietol.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Žalovaná mala v konaní plný úspech, keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol a patrilo by jej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, no nakoľko si žalovaná v konaní žiadne trovy neuplatnila, ani jej zo spisu nijaké nevyplývajú, súd jej právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza 14, Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP , odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.